

za nemanželského otce vystupoval Dr. E. W., advokát v O. Uplatňované důvody dovolacího rekursu nejsou proto oprávněny a není možno v nynějším stadiu ještě zkoumat, zda řízení již skončeného poručení bylo zmatečné podle § 41, odst. 2, lit. f) zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.

Čís. 17266.

Nabytí vlastnictví k cizí věci veřejnou dražbou podle § 367 obč. zák. jest možné jen tehdy, jsou-li splněny zároveň tyto podmínky: musí jíti o movitou věc, zcizení se musí státi platnou veřejnou dražbou a nabyvatel musí býti poctivý (bezelstný, dobré víry), a to v době nabytí, t. j. v době odevzdání movité věci, po případě až do dovršení nabývací skutečnosti. Pozdější mala fides nevádí.

Okolnosti otrásající dobrou víru nabyvatelovu musí býti tak podezřelé, že jsou komukoli při obyčejné pozornosti zřejmé.

(Rozh. ze dne 26. září 1938, R I 1061/38.)

Dne 6. února 1936 byly v exekuční věci žalovaného jako vymáhajícího věřitele proti povinnému Arturu A. zabaveny dva koně. Při veřejné dražbě konané dne 19. března 1936 byly ve skutečnosti prodávány jiné dva koně, které vydražil žalovaný, jehož zastupoval při výkonu exekuce a při dražbě František P. Pravoplatným usnesením exekučního soudu v P. ze dne 26. ledna 1937 byla prohlášena dražba oněch dvou koní za zmatečnou a žalovanému bylo přikázáno, aby koně do 8 dnů vrátil, poněvadž nebyli vydraženi koně původně zabavení, nýbrž dva koně patřící žalobci, které po zabavení získal a povinnému Arturu A. přivedl. Poněvadž žalovaný zatím jím vydražené koně dále prodal resp. směnil, domáhá se žalobce na žalovaném zaplacení 9.400 K, o kteroužto částku se cítí poškozen zaviněním žalovaného důsledkem prodeje koní. Žalovaný namítl mimo jiné, že koně, které vydražil, nabyt v dobré víře, že jsou totožní se zabavenými koňmi, že se stal jejich vlastníkem a že tudíž neručí žalobci za škodu z prodeje koní. Soud prvního státního soudu zamítl žalobu. Důvody: Kdyby žalovaný byl v dobré víře, nabyt by podle § 367 obč. zák. vlastnictví vydražených koní, a žalobce nemohl na žalovaného vznésti vlastnickou žalobu podle uvedeného ustanovení ani ve smyslu jeho poslední věty. Soud nabyt předsvědčení, že žalovaný byl v době vydražení v dobré víře. Jak bylo zjištěno, žalovaný osobně neintervenoval při zabavení koní, neviděl tudíž sám koně, kteří byli zabaveni. Dále bylo dokázáno, že Jana A., která byla za povinného při dražbě přítomna, neřekla žalovanému, že vydražení koně nejsou totožní se zabavenými koňmi. Výpovědi svědka Antonína Š., soudního podúředníka, jest zjištěno, že svědek dražbu koní provedl, ačkoliv Jana A. mu tvrdila, že nejde o koně, kteří byli zabaveni, že ty nemají, že jim ani nepatřili a podobné výmluvy, na které on, ježto Jana A. neměla žádných dokladů o tom, nemohl nic dáti, a ježto barva, pohlaví koní a i jiné znaky v zájemném protokole uvedené plně souhla-

sily, dal koně odhadnouti a prodal je. Dále je dokázáno, že Františku P. nikdo při prodeji neřekl, že dražení koně nejsou identičtí s koňmi zabavenými, a že on, který tehdy intervenoval za žalovaného jak při zabavení, tak i při dražbě, pokládal dražené koně za identické s koňmi zabavenými, neboť si barvu koní, jakož i pohlaví dobře zapamatoval a koně také podle toho při dražbě poznal. Ježto žalovaný při zabavení koní neintervenoval, nemohl z vlastní zkušenosti při jejich dražbě zjistiti, zda snad nejde o jiné koně, než kteří byli zabaveni. Na to ani při dražbě vůbec upozorněn nebyl. Byl tudíž žalovaný při dražbě v dobré víře, že vydražení koně jsou totožní se zabavenými koňmi. Zbývá se konečně zabývatí další otázkou, zda žalovaný věděl, že vydražení koně nepatří Arturu A., proti němuž žalovaný vedl exekuci, nýbrž žalobci. V té příčině zjistil soud, že Dr. S. v zastoupení Artura A. psal dne 25. února 1936 žalovanému, že zabavení koně patří Emilu A., ježto ten je koupil od Bedřicha G., obchodníka koňmi v L., a žádal, aby byli nejpozději do 29. února 1936 vyloučeni z exekuce, jinak že bude nucen podati vylučovací žalobu. Že by taková žaloba byla podána, nikdo ve sporu netvrdil, a jak Artur A., tak žalobce nechali dojít k dražbě koní. Je samozřejmé, že pouhým neprokázaným tvrzením, že zabavení koně nepatří Arturu A., nýbrž Emilu A. (žalobci), nepozbyl žalovaný dobré víry ve svém přesvědčení, že koně patří Arturu A., ježto takovéto tvrzení nijak neprokázané a v exekučním řízení velmi běžné nemůže nahraditi důkaz vlastnictví, který jest při vylučování věci z exekuce nutný. Stal se tudíž žalovaný jsa v dobré víře vlastníkem vydražených koní (§ 367 obč. zák.), které také převzal (§ 426 obč. zák.) žalobce, opíraje své nároky o vlastnictví koní není oprávněn žalovati na vydání resp. zaplacení koní, o něž jde. Tvrzením, že žalovaný byl na řízení o zrušení dražby vyzván, aby koně vrátil, a že tak pozbyl dobré víry, netřeba se zabývatí, ježto mala fides superveniens non nocet. Bezvýznamná je v souzené věci i další skutečnost, že dražba byla pravoplatným usnesením exekučního soudu v P. jako nicotná zrušena. O d v o l a c í s o u d zrušil napadený rozsudek a uložil soudu prvé stolice, aby po právní moci zrušujícího usnesení dále o věci jednal a znovu rozhodl.

N e j v y š š í s o u d uložil odvolacímu soudu, aby o odvolání znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Po stránce právní jest vycházeti z toho, že souzená žaloba je žalobou o náhradu škody, jak také odvolací soud správně uznal, a že tudíž žalobce musí dokázati utrpěnou škodu, zavinění žalovaného a příčinnou souvislost. Žalobce shledává splnění těchto předpokladů v tom, že žalovaný dražbou E 1728/32 nenabyl vlastnictví k žalobcovým koňm neprávem soudně prodaným, že žalovaný, ač nebyl dobré víry, žalobcovy koně zcizil a že ho tím poškodil o 9.400 Kč.

Nabytí vlastnictví k cizí věci veřejnou dražbou podle § 367 obč. zák. je možné jen tehdy, když s o u č a s n ě jsou splněny tyto podmínky: musí jíti o movitou věc, zcizení musí se státi p l a t n o u veřejnou

dražbou a nabyvatel musí býti poctivý (bezelstný, dobré víry). V souzené věci bylo již pravoplatným usnesením exekučního soudu v druhé stolici potvrzeným rozhodnuto, že dražba řečených koní byla nicotná. Nešlo-li však o platnou veřejnou dražbu, nemohl žalovaný ani nabýti vlastnictví k vydraženým koním. Z toho ovšem ještě neplyne důvodnost žalobního nároku. Odvolací soud opírá ji o to, že žalovaný nebyl dobré víry. V tom však nelze mu dáti za pravdu. Poctivost nabyvatelova musí tu býti v době nabytí, tedy v době odevzdání movité věci po případě musí tu býti až do dovršení nabývací skutečnosti; jinak pozdější mala fides nevádí. Mylně má odvolací soud za to, že žalovaný není dobré víry již proto, že dražba byla prohlášena za zmatečnou. Platnost dražby a poctivost nabyvatelova jsou však dvě od sebe rozličné podmínky, z nichž každou nutno posouditi samostatně. Vyvozuje-li pak odvolací soud nepoctivost žalovaného z toho, že dopisem právního zástupce žalobcova ze dne 25. února 1936 byl uvědoměn před dražbou o tom, že zabavené koně nenáleží dlužníku, nýbrž žalobci, zapomíná, že bylo vlastnictví žalobcovo v onom dopise tvrzené opíráno o zcela jiné skutečnosti, totiž o koupi od Bedřicha G. v L., kdežto žalobce ve sporu tvrdil, že sporných koní nabytí výměnou od Viléma M. Žalovaný neporušil proto pečlivost řádného hospodáře, nepátral-li po správnosti tvrzení žalobcových obsažených v dopise ze dne 25. února 1936. Nelze shledati ani porušení povinností žalovaného v tom, že se prý nestaral o totožnost zabavených koní s vydraženými koňmi. Vždyť nebyl žalovaný při výkonu exekuce osobně přítomen, takováto povinnost není mu zákonem uložena a podle zjištění nižších soudů pokládal i František P., jenž za žalovaného při výkonu exekuce a při dražbě intervenoval, vydražené koně za totožné se zabavenými; skutečně neměl ani důvodu pochybovati o tom, když mu nikdo nic neřekl, že prý totožnými nejsou. Okolnosti otřásající dobrou vírou nabyvatelovou musí býti tak podezřelé, že každému při normální pozornosti jsou zřejmé; takové okolnosti nebyly v souzeném případě zjištěny a právní závěr odvolacího soudu, že žalovaného jest míti za nepoctivého nabyvatele, je mylný.

Za tohoto stavu věci není však třeba řízení doplniti ve směrech odvolacím soudem naznačených a soud druhé stolice musí věcně rozhodnouti o důvodnosti odvolání žalobcova po případě o důvodnosti žalobního nároku na náhradu škody, když žalovaný, ač pro nedostatek platné dražby nemohl nabýti vlastnictví k vydraženým koním, byl v dobré víře, když se o zmatečnosti dražby teprve později dověděl a když mu proto nebylo zabráněno v tom, aby koně neprodal dále.

Čís. 17267.

K vzniku společnosti podle §§ 1175 a dalších obč. zák. je potřebí společenské smlouvy, ať výslovně nebo mlčky sjednané; nestačí pouhý společný zájem.

Jestliže na lidovém shromáždění byl zvolen t. zv. výbor, který se měl starati o postavení kostela a obstarati potřebné prostředky k tomu účelu, nejde o společnost členů onoho výboru, nýbrž o volné sdružení